

Kā rīkoties, ja ceļu satiksmes negadījums noticis ārpus Eiropas Ekonomikas zonas valstīm

Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) rīcībā esošā informācija liecina, ka autovadītāji nereti nezina kā rīkoties, ja ceļu satiksmes negadījums (CSNg) noticis ārzemēs. Īpaši tas attiecas uz negadījumiem, kuri ir notikuši valstīs ārpus Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) – Krievijā, Baltkrievijā, Ukrainā u.c. Ja šobrīd vairums autoīpašnieku zina, ka dodoties uz jebkuru EEZ valsti ir derīgs standartlīgums, tad mazāk zināms ir tas, ka piedaloties ceļu satiksmē valstīs, kuras neietilpst EEZ, bet ir Zaļās kartes sistēmas dalībvalstīs, viņiem vairs nepietiek tikai ar Latvijā iegādātu standarta OCTA polisi.

Lai piedalītos ceļu satiksmē valstīs, kas ir Zaļās kartes sistēmas dalībvalstīs, bet nav EEZ valstīs, autoīpašniekam kādā no Latvijas apdrošināšanas sabiedrībām ir nepieciešams iegādāties Zaļo karti, vai uz šo valstu robežām jāpērk vietējā civiltiesiskās atbildības apdrošināšana. Pretējā gadījumā tiek uzskatīts, ka vadītājs piedalās satiksmē bez OCTA, kas draud ne tikai ar administratīvo sodu atbilstoši konkrētās valsts normatīvajiem aktiem, bet arī ar finansiāliem zaudējumiem, ja CSNg rezultātā Latvijā reģistrētā transportlīdzekļa vadītājs tiks atzīts par vainīgu.

Kā liecina LTAB dati, pēdējo, trīs gadu laikā ar Latvijā reģistrētiem transportlīdzekļiem ne EEZ valstīs kopsummā ir izraisīti 1 345 CSNg, kopējai lēmumu summai sasniedzot nepilnu 28 tūkstošus latu. No visām ne EEZ valstīm, kurās izraisīti CSNg, izmaksu summu ziņā vadošajās vietās ierindojas zaudējumi par CSNg, kuri izraisīti Krievijā. No 10 izmaksu ziņā dārgākajām avārijām deviņas ir notikušas Krievijā un tikai viena Baltkrievijā.

Iegūtā apdrošināšanas atlīdzība var nekompensēt visus CSNg rezultātā gūtus zaudējumus

„Civiltiesiskās atbildības limits dažās ne EEZ valstīs ir daudzas reizes zemāks nekā Latvijā. Ja šobrīd visos negadījumos, kas notikuši mūsu valsts teritorijā par personai nodarītajiem zaudējumiem OCTA atlīdzības limits vienā CSNg ir 5 miljoni Euro, bet par nodarītajiem zaudējumiem mantai limits ir 1 miljons Euro, tad, piemēram, Krievijā atlīdzības limits nepārsniedz 3500 Euro. Tas nozīmē, ka sociālās garantijas CSNg cietušajiem ir ļoti zemas un, neatkarīgi no avārijas rezultātā radītajām sekām, cietušie saņems ne lielāku atlīdzību, kā limitos norādīto. Tādējādi gadījumā, ja CSNg rezultātā, piemēram, ir iestājusies pilnīga vai daļēja darbnespēja, cietušie var nesaņemt pietiekamu finansiālo nodrošinājumu. Tāpat jāņem vērā, ka Krievijā, piemēram, netiek atlīdzināti neapdrošinātu transportlīdzekļu radītie zaudējumi personas mantai. Tāpēc, lai pasargātu sevi no nevēlamām sekām, dodoties uz valstīm, kurās ir zemi atlīdzību limiti, ieteicams nodrošināties ar papildus apdrošināšanas segumu”, informē LTAB valdes priekšsēdētājs Juris Stengrevics.

Gadījumā, ja ceļu satiksmes negadījumā cieš Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis, bet negadījums noticis ZK sistēmas dalībvalstī, kura nav EEZ valsts, lai saņemtu apdrošināšanas atlīdzību, pieteikums ir jāiesniedz tajā valstī, kurā ir noticis CSNg. Līdz ar to atlīdzības prasība ir jārtojama tikai ar konkrētās valsts transportlīdzekļa īpašnieka atbildīgo apdrošināšanas sabiedrību. Savukārt gadījumā, ja Latvijā reģistrēts transportlīdzeklis cietis CSNg ne EEZ valstī un to ir izraisījis citas ne EEZ valsts transportlīdzeklis (piemēram, CSNg ir noticis Krievijā, bet atbildīgais par avāriju ir Baltkrievijā reģistrēts transportlīdzeklis) apdrošināšanas atlīdzības jautājums būs jākārtos tās valsts, kur noticis CSNg, nacionālajā Zaļās Kartes birojā, tā kā Zaļās kartes sistēmu regulējošie noteikumi neparedz iespēju iesniegt pieteikumu par apdrošināšanas atlīdzību Latvijā. Vienīgais izņēmums, kad Latvijā reģistrēta transportlīdzekļa īpašnieks vai vadītājs atlīdzību pieteikumu var iesniegt Latvijā ir tad, ja abi negadījumā iesaistītie transportlīdzekļi ir no EEZ sistēmas valstīm, piemēram, CSNg noticis Krievijā, taču avārijā iesaistītie transportlīdzekļi ir no Latvijas.

Gadījumā, ja CSNg izraisījušā transportlīdzekļa apdrošinātājs nav zināms, tad cietušajam autoīpašniekam arī jāvēršas tās valsts nacionālajā Zaļās kartes birojā, kur konkrētais negadījums ir noticis. Tur tiks pieņemts

atlīdzības pieteikums vai arī cietušais varēs saņemt informāciju par to, kā tālāk rīkoties. Visu valstu Zaļo karšu biroju adreses un telefona numuri ir norādīti arī uz Latvijā izdotās Zaļās kartes.

Detalizēts valstu uzskaitījums, kuras ietilpst vai neietilpst EEZ vai ZK sistēmā ir pieejams LTAB mājas lapā www/ltab.lv: Zaļās kartes sistēma; [Latvijā izdotu apdrošināšanas līgumu spēkā esamība Zaļās kartes sistēmas dalībvalstīs](#).

Informāciju sagatavoja:
LTAB sabiedrisko attiecību konsultante
Inese Lukaševska
Tālr: +371 25809161,
E-pasts: Inese@olsen.lv